

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2545

กระทรวงยุติธรรม. ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชนที่เป็นจำเลย พ.ศ. 2539

กรมราชทัณฑ์. หนังสือกรมราชทัณฑ์ที่ ขธ.0711/768, ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546

กรมราชทัณฑ์. การช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ต้องขัง. แหล่งที่มา

www.correct.go.th/mu/index3.html (ข้อมูลวันที่ 1 มีนาคม 2548)

เกียรติจักร วัจนะสวัสดิ์. การควบคุมอำนาจพนักงานสอบสวน. วารสารนิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 9, ฉบับที่ 4, 2521

โกเมน ภัทรภิรมย์. การสอบสวนคดีอาญาในประเทศฝรั่งเศส. อัยการนิเทศ เล่ม 3, 2512

คณิต ณ นคร. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (พิมพ์ครั้งที่ 6 ปรับปรุงใหม่).

กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2546

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. โครงการเผยแพร่วิชานิติศาสตร์ ศูนย์นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. แหล่งที่มา www.law.tu.ac.th (ข้อมูลวันที่ 24 ธันวาคม 2547)

จิรนิติ หะวานนท์. สำนักงานทนายความจำเลยของประเทศสหรัฐอเมริกา. คุณพาหะ เล่ม 4 (กรกฎาคม – สิงหาคม), 2522

ณรงค์ ใจหาญและคณะ. โครงการศึกษาและพัฒนาระบบทนายความสาธารณะ (Public Defender) ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เสนอ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม, 2547

ทัศนีย์ แก้วพิลา. สิทธิการมีทนายในคดีอาญา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527

ธานินทร์ กรัยวิเชียร. การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในต่างประเทศ. คุณพาหะ, ปีที่ 6 ฉบับที่ 2, 2502

นภสินธุ์ มรกต. อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ : ศึกษาเฉพาะกรณีการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539

นิตยา สิมมาพันธ์. องค์กรให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายของรัฐในคดีอาญาแก่ผู้ต้องหาและจำเลย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2542

เนติบัณฑิตยสภา. ระเบียบของเนติบัณฑิตยสภาว่าด้วยการจัดระเบียบสำนักงานช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. 2511

ประทีน พัฒนธรรม. การดำเนินคดีอาญาในศาลทหาร. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์ , 2525

ปัญญาพัฒน์ บัวพวงชน . บทบาทที่ปรึกษากฎหมายในคดีอาญาในการเสนอความจริงต่อศาลเยาวชนและครอบครัว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2547

พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2547

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2534

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

วิศาล พันชนะ. วิธีพิจารณาความอาญาในประเทศสหรัฐอเมริกา. คุณพาหะ , เล่มที่ 25 (กันยายน – ตุลาคม) 2521

วิญญู เครื่องงาม. สิทธิของจำเลยในการขอให้ศาลตั้งทนายความให้ในสหรัฐอเมริกา. วารสารนิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เล่มที่ 4 , มีนาคม 2516.

วิญญู เครื่องงาม. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน. วารสารอัยการ ปีที่ 2 ฉบับที่ 13 , 2522.

สง่า สีนะสมิตร. กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2517.

สถิตย์ รัชฎกิจจานุกิจ. ทนายความขอแรง ความจริงที่สังคมควรรู้. วารสารสภาทนายความ , เล่มที่ 40 ,ปีที่ 10 (ตุลาคม – พฤศจิกายน) , 2545.

สรรเสริญ ไกรจิตติ. ระเบียบสำนักงานช่วยเหลือทางกฎหมายของเนติบัณฑิตยสภา. บทบัญญัติ เล่มที่ 26 ตอนที่ 3 , สิงหาคม 2512.

ลัก กอแสงเรือง . การช่วยเหลือผู้ต้องหาและจำเลยของสภานายความ . เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ต้องหาและจำเลย การสร้างความเสมอภาคและความยุติธรรมในการดำเนินคดีอาญาของไทย . 9 มกราคม 2546.

สภานายความ. ข้อบังคับสภานายความว่าด้วยการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย พ.ศ. 2529

สภานายความ. ข้อบังคับสภานายความว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2529

สภานายความ. คู่มือประชาชนในการรับความช่วยเหลือจากรัฐ องค์การอิสระและเอกชน

สภานายความ . วารสารข่าวสภานายความ. ฉบับที่ 165 ประจำเดือนมกราคม , 2548

สภานายความ. วารสารข่าวสภานายความ. ฉบับที่ 166 ประจำเดือนกุมภาพันธ์ , 2548

สภานายความ. โครงการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย .แหล่งที่มา

WWW.lawsociety .ro.th

สภานายความ. ข้อบังคับสภานายความว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2529

สุจริต ถาวรสุข. ทนายความพิสดาร. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์) , 2513

สุชาติ สีแดง. สิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาในการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหา ทนายความตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2545.

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญาในระหว่างการสืบสวนสอบสวน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2519.

สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน. สถิติการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในปีงบประมาณ 2546. แหล่งที่มา

WWW.Lawaid.ago.th/start1.html (ข้อมูลวันที่ 1 มีนาคม 2548)

สำนักงานอัยการสูงสุด. ระเบียบกรมอัยการว่าด้วยการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. 2533 และ พ.ศ. 2546

หยุด แสงอุทัย. คำอธิบายกฎหมายศาลเด็ก. กรุงเทพมหานคร : ประชานิติ , 2495.

อรัญญา งามสิริพร. การจัดหาทนายโดยรัฐในคดีอาญา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2532.

ภาษาอังกฤษ

Daddo Shigematto. The Japanese Law of Criminal Procedure. Tran. By B.J. George South Hechensack , N.J. Fred B. Rothman. Vol 4. The Comparative Criminal Law Project , New York University, 1965.

Denning Alfred. The Road to Justice. London : Stevenson & Sons Limited, 1995

Tamara Groiety. The Government's Legal Aid Reform , in A.A.S. Zuckerman and Ross Cranston , Reform or Civil Procedure : Essay on Access to Justice , oxford University , 1995

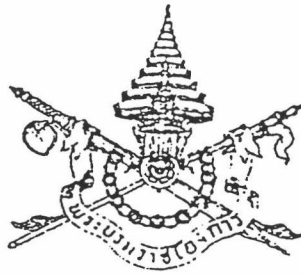

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒)

พ.ศ. ๒๕๔๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๒๓๘ มาตรา ๒๓๙ มาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ และมาตรา ๒๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา ๑๓๔/๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) “หมายอาญา” หมายความว่า หนังสือออกตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ สั่งให้เจ้าหน้าที่ทำการจับ ขัง จำคุก หรือปล่อยผู้ต้องหา จำเลย หรือนักโทษ หรือให้ทำการค้น รวมทั้งสำเนาหมายจับหรือหมายค้นอันได้รับรองว่าถูกต้อง และคำบอกกล่าวทางโทรเลขว่าได้ออกหมายจับ หรือหมายค้นแล้ว ตลอดจนสำเนาหมายจับหรือหมายค้นที่ได้ส่งทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗/๑ ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก และให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีสิทธิดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
- (๒) ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน
- (๓) ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
- (๔) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ นับแต่เวลาที่ยื่นฟ้องแล้ว จำเลยมีสิทธิดังต่อไปนี้

- (๑) ได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม
- (๒) แต่งทนายความแก้ต่างในชั้นได้สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาในศาลชั้นต้นตลอดจนชั้นศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา

(๓) ปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

(๔) ตรวจสอบสิ่งที่ยื่นเป็นพยานหลักฐาน และคัดสำเนาหรือถ่ายรูปสิ่งนั้น ๆ

(๕) ตรวจสอบจำนวนการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาของศาล และคัดสำเนาหรือขอรับสำเนาที่รับรองว่าถูกต้องโดยเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมนั้น

(๖) ตรวจสอบหรือคัดสำเนาคำให้การของคนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของคน ถ้าจำเลยมีทนายความ ทนายความนั้นย่อมมีสิทธิเช่นเดียวกับจำเลยดังกล่าวมาแล้วด้วย เมื่อพนักงานอัยการไต่สวนฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ให้ผู้เสียหายมีสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๖) เช่นเดียวกับจำเลยด้วย”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๕/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๕๕/๑ ในคดีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าศาลมีคำสั่งให้ออกหมายเรียกพยานโจทก์โดยมิได้กำหนดวิธีการส่งไว้ ให้พนักงานอัยการมีหน้าที่ดำเนินการให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่เป็นผู้จัดส่งหมายเรียกแก่พยานและติดตามพยานโจทก์มาศาลตามกำหนดนัดแล้วแจ้งผลการส่งหมายเรียกไปยังศาลและพนักงานอัยการโดยเร็ว หากปรากฏว่าพยานโจทก์มีเหตุขัดข้องไม่อาจมาศาลได้หรือเกรงว่าจะเป็นการยากที่จะนำพยานนั้นมาสืบตามที่ศาลนัดไว้ ก็ให้พนักงานอัยการขอให้ศาลสืบพยานนั้นไว้ล่วงหน้า ตามมาตรา ๑๗๓/๒ วรรคสอง

เจ้าพนักงานผู้ส่งหมายเรียกมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายนี้ จะจับ ชัง จำคุก หรือกักในที่รโหฐานหาตัวคนหรือสิ่งของต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาลสำหรับการนั้น

บุคคลซึ่งต้องชังหรือจำคุกตามหมายศาล จะปล่อยไปได้ก็เมื่อมีหมายปล่อยของศาล

มาตรา ๕๘ ศาลมีอำนาจออกคำสั่งหรือหมายอาญาได้ภายในเขตอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๕๙ ศาลจะออกคำสั่งหรือหมายจับ หมายกัก หรือหมายชัง ตามที่ศาลเห็นสมควรหรือโดยมีผู้ร้องขอก็ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับสามหรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนซึ่งมีเหตุอันควรโดยผู้ร้องขอไม่อาจไปพบศาลได้ ผู้ร้องขออาจร้องขอต่อศาลทางโทรศัพท์ โทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่เหมาะสมเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับหรือหมายค้นก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้เมื่อศาลสอบถามจนปรากฏว่ามีเหตุที่จะออกหมายจับหรือหมายค้นได้ตามมาตรา ๕๘/๑ และมีคำสั่งให้ออกหมายนั้นแล้ว ให้จัดส่งสำเนาหมายเช่นว่านี้ไปยังผู้ร้องขอโดยทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

เมื่อได้มีการออกหมายตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขอมายมาพบศาลเพื่อสาบานตัวโดยไม่ชักช้า โดยจัดบันทึกถ้อยคำของบุคคลดังกล่าวและลงลายมือชื่อของศาลผู้ออกหมายไว้ หรือจะใช้เครื่องบันทึกเสียงก็ได้โดยจัดให้มีการถอดเสียงเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของศาลผู้ออกหมาย บันทึกที่มีการลงลายมือชื่อรับรองดังกล่าวแล้ว ให้เก็บไว้ในสารบบของศาล หากความปรากฏต่อศาลในภายหลังว่าได้มีการออกหมายไปโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ศาลอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงหมายเช่นว่านี้ได้ ทั้งนี้ ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องขอจัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควรก็ได้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๘/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
 “มาตรา ๕๘/๑ ก่อนออกหมาย จะต้องปรากฏพยานหลักฐานตามสมควรที่ทำให้ศาลเชื่อได้ว่า
 มีเหตุที่จะออกหมายตามมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๑

คำสั่งศาลให้ออกหมายหรือยกคำร้อง จะต้องระบุเหตุผลของคำสั่งนั้นด้วย

หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอ การพิจารณา รวมทั้งการออกคำสั่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ หมายจับ หมายค้น หมายขัง หมายจำคุก หรือหมายปล่อย ต้องทำเป็นหนังสือ และมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่ที่ออกหมาย
- (๒) วันเดือนปีที่ออกหมาย
- (๓) เหตุที่ต้องออกหมาย

(๔) (ก) ในกรณีออกหมายจับ ต้องระบุชื่อหรือรูปพรรณของบุคคลที่จะถูกจับ

(ข) ในกรณีออกหมายขัง หมายจำคุก หรือหมายปล่อย ต้องระบุชื่อบุคคลที่จะถูกขัง จำคุก หรือปล่อย

(ค) ในกรณีออกหมายค้น ให้ระบุสถานที่ที่จะค้น และชื่อหรือรูปพรรณบุคคล หรือลักษณะ สิ่งของที่ต้องการค้น กำหนดวันเวลาที่จะทำการค้น และชื่อกับตำแหน่งของเจ้าพนักงานผู้จะทำการค้นนั้น

(๕) (ก) ในกรณีออกหมายจับ หมายขัง หรือหมายค้นให้ระบุความผิด หรือวิธีการเพื่อความปลอดภัย

(ข) ในกรณีออกหมายจำคุก ให้ระบุความผิดและกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(ค) ในกรณีออกหมายขังหรือหมายจำคุก ให้ระบุสถานที่ที่จะให้ขังหรือจำคุก

(ง) ในกรณีออกหมายปล่อย ให้ระบุเหตุที่ให้ปล่อย

(๖) ลายมือชื่อและประทับตราของศาล

มาตรา ๖๑ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๕๗ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจหน้าที่จัดการให้เป็นไปตามหมายอาญา ซึ่งได้มอบหรือส่งมาให้จัดการภายในอำนาจของเขา

หมายอาญาใดซึ่งศาลได้ออก จะมอบหรือส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งอยู่ภายในเขตอำนาจของศาลตั้งระบุในหมาย หรือแก่หัวหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจประจำจังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือตำบล ซึ่งจะให้จัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นก็ได้

ในกรณีหลังเจ้าพนักงานผู้ได้รับหมายต้องรับผิดชอบในการจัดการตามหมายนั้น จะจัดการเอง หรือสั่งให้เจ้าพนักงานรองลงไปจัดการให้ก็ได้ หรือจะมอบหรือส่งดำเนินหมายอันรับรองว่าถูกต้องให้แก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจคนอื่นซึ่งมีหน้าที่จัดการตามหมายซึ่งตนได้รับนั้นก็ได้ ถ้าหมายนั้นได้มอบหรือส่งให้แก่เจ้าพนักงานตั้งแต่สองนายขึ้นไป เจ้าพนักงานจะจัดการตามหมายนั้นแยกกัน หรือร่วมกันก็ได้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ เมื่อเจ้าพนักงานได้จัดการตามหมายอาญาแล้ว ให้บันทึกรายละเอียดในการจัดการนั้น ถ้าจัดการตามหมายไม่ได้ ให้บันทึกพฤติการณ์ไว้ แล้วให้ส่งบันทึกนั้นไปยังศาลซึ่งออกหมายโดยเร็ว

มาตรา ๖๔ ถ้าบุคคลที่มีชื่อในหมายอาญาถูกจับ หรือบุคคลหรือสิ่งของที่มีหมายให้ค้นได้ค้นพบแล้ว ถ้าสามารถจะทำได้ก็ให้ส่งบุคคลหรือสิ่งของนั้นโดยด่วนไปยังศาลซึ่งออกหมายหรือเจ้าพนักงานตามที่กำหนดไว้ในหมาย แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๖ เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือ

(๒) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่า จะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น

ถ้าบุคคลนั้นไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร ให้สันนิษฐานว่าบุคคลนั้นจะหลบหนี”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘ หมายจับคงใช้ได้อยู่จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดอาญาตามหมายนั้นขาดอายุความ หรือศาลซึ่งออกหมายนั้นได้ถอนหมายคืน”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑ เมื่อได้ตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาแล้ว ในระยะใดระหว่างสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา ศาลจะออกหมายขังผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ตามมาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ก็ได้ และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมายขังคงใช้ได้อยู่จนกว่าศาลจะได้เพิกถอน โดยออกหมายปล่อยหรือออกหมายจำคุกแทน

ถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีหรือเป็นหญิงมีครรภ์หรือเพิ่งคลอดบุตรไม่ถึงสามเดือน หรือเจ็บป่วยซึ่งถ้าต้องขังจะถึงอันตรายแก่ชีวิต ศาลจะไม่ออกหมายขังหรือจะออกหมายปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งถูกขังอยู่นั้นก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่ห้ามศาลที่จะมีคำสั่งให้ผู้นั้นอยู่ในความดูแลของเจ้าพนักงานหรือบุคคลที่ยินยอมรับผู้นั้นไว้ หรือกำหนดวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ถ้าศาลมีคำสั่งเช่นว่านี้ในระหว่างสอบสวน ให้ใช้ได้ไม่เกินหกเดือนนับแต่วันมีคำสั่ง แต่ถ้ามีคำสั่งในระหว่างไต่สวนมูลฟ้องหรือระหว่างพิจารณา ให้ใช้ได้จนกว่าจะเสร็จการพิจารณา หากภายหลังที่ศาลมีคำสั่ง ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นไม่ปฏิบัติตามวิธีการที่กำหนดหรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือพิจารณาออกหมายขังได้ตามที่เห็นสมควร”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๗ หมายถึงให้ใช้ได้ทั่วราชอาณาจักร

การจัดการตามหมายจับนั้นจะจัดการตามเอกสารหรือหลักฐานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ก็ได้

(๑) สำเนาหมายอันรับรองว่าถูกต้องแล้ว

(๒) โทรเลขแจ้งว่าได้ออกหมายแล้ว

(๓) สำเนาหมายที่ส่งทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

การจัดการตาม (๒) และ (๓) ให้ส่งหมายหรือสำเนาอันรับรองแล้วไปยังเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายโดยพลัน”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๘ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้ เว้นแต่

(๑) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าดังได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๐

(๒) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

(๓) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา ๖๖ (๒) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

(๔) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตามมาตรา ๑๑๗”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๑ ไม่ว่าจะมีความหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในที่รโหฐาน เว้นแต่จะทำได้ทำตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยการค้นในที่รโหฐาน”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๘๑/๑ ไม่ว่าจะมีความจำเป็นหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในพระบรมมหาราชวัง พระราชวังวังของพระราชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชินีเวศน์ พระดำหนัก หรือในที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก เว้นแต่

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย อนุญาตให้จับ และได้แจ้งเลขานุการพระราชวัง หรือสมุหราชองครักษ์รับทราบแล้ว

(๒) เจ้าพนักงานผู้ถวายหรือให้ความปลอดภัยแก่พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็นผู้จับตามกฎหมายว่าด้วยราชองครักษ์ หรือตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบเกี่ยวกับการให้ความปลอดภัย”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๓ ในการจับนั้น เจ้าพนักงานหรือราษฎรซึ่งทำการจับต้องแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับนั้นว่าเขาต้องถูกจับ แล้วสั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับ เว้นแต่สามารถนำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้น ให้นำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดังกล่าว แต่ถ้าจำเป็นก็ให้จับตัวไป

ในกรณีที่เจ้าพนักงานเป็นผู้จับ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ หากมีความจำเป็นให้แสดงต่อผู้ถูกจับ พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้และผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุมที่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับหรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด ก็ให้เจ้าพนักงานอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี ในการนี้ให้เจ้าพนักงานผู้จับนั้นบันทึกการจับดังกล่าวไว้ด้วย

ถ้าบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนีผู้ทำการจับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันทั้งหลายเท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องในการจับนั้น”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๔ เจ้าพนักงานหรือราษฎรผู้ทำการจับต้องเอาตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๘๓ โดยทันที และเมื่อถึงที่นั้นแล้ว ให้ส่งตัวผู้ถูกจับแก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจของที่ทำการของพนักงานสอบสวนดังกล่าว เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เจ้าพนักงานเป็นผู้จับให้เจ้าพนักงานผู้จับนั้นแจ้งข้อกล่าวหา และรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ ถ้ามีหมายจับให้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบและอ่านให้ฟังและมอบสำเนาบันทึกการจับแก่ผู้ถูกจับนั้น

(๒) ในกรณีที่ราษฎรเป็นผู้จับ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวบันทึกชื่ออาชีพ ที่อยู่ของผู้จับ อีกทั้งข้อความและพฤติการณ์แห่งการจับนั้นไว้ และให้ผู้จับลงลายมือชื่อกำกับไว้ เป็นสำคัญเพื่อดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบและแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบด้วยว่าผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้วให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งมีผู้นำผู้ถูกจับมาส่งแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบถึงสิทธิตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗/๑ รวมทั้งจัดให้ผู้ถูกจับสามารถติดต่อกับญาติ หรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจเพื่อแจ้งให้ทราบถึงการจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมได้ในโอกาสแรก เมื่อผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามวรรคหนึ่ง หรือถ้ากรณีผู้ถูกจับร้องขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้แจ้ง ก็ให้จัดการตามคำร้องขอนั้นโดยเร็ว และให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจบันทึกไว้ ในการนี้มีให้เรียกค่าใช้จ่ายใดๆ จากผู้ถูกจับ

ในกรณีที่จำเป็น เจ้าพนักงานหรือราษฎรซึ่งทำการจับจะจัดการพยาบาลผู้ถูกจับเสียก่อนนำตัวไปส่งตามมาตรานี้ก็ได้

ถ้อยคำใดๆ ที่ผู้ถูกจับให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานผู้จับ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในชั้นจับกุมหรือรับมอบตัวผู้ถูกจับ ถ้าถ้อยคำนั้นเป็นคำรับสารภาพของผู้ถูกจับว่าตนได้กระทำความผิด ห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐาน แต่ถ้าเป็นถ้อยคำอื่น จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกจับได้ต่อเมื่อได้มีการแจ้งสิทธิตามวรรคหนึ่ง หรือตามมาตรา ๘๓ วรรคสอง แก่ผู้ถูกจับแล้วแต่กรณี”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๘๔/๑ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมีผู้นำผู้ถูกจับมาส่งนั้น จะปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราวหรือควบคุมผู้ถูกจับไว้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นการจับโดยมีหมายของศาลให้รับดำเนินการตามมาตรา ๖๔ และในกรณีที่ต้องส่งผู้ถูกจับไปยังศาล แต่ไม่อาจส่งไปได้ในขณะนั้นเนื่องจากเป็นเวลาศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่รับตัวผู้ถูกจับไว้มีอำนาจปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราวหรือควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้จนกว่าจะถึงเวลาศาลเปิดทำการ”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๗ ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี

ในกรณีความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การ และที่จะรู้ตัวว่าเป็นใคร และที่อยู่ของเขาอยู่ที่ไหนเท่านั้น

ในกรณีที่ผู้ถูกจับไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว และมีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวน หรือการฟ้องคดี ให้นำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๘๓ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมิอาจก้าวล่วงเสียได้ โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหาไว้ ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจงเหตุจำเป็น หรืออาจเรียกพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำลงมียศตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน

ในกรณีตามวรรคหกเมื่อศาลสั่งขังครบสี่สิบแปดวันแล้ว หากพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอขังต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะสั่งขังต่อไปได้ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนได้แสดงถึงเหตุจำเป็น และนำพยานหลักฐานมาให้ศาลได้สวนจนเป็นที่พอใจแก่ศาล

ในการไต่สวนตามวรรคสามและวรรคเจ็ด ผู้ต้องหาที่มีสิทธิแต่งตั้งทนายความเพื่อแถลงข้อคัดค้านและซักถามพยาน ถ้าผู้ต้องหาไม่มีทนายความเนื่องจากยังไม่ได้มีการปฏิบัติตามมาตรา ๑๓๔/๑ และผู้ต้องหาร้องขอ ให้ศาลตั้งทนายความให้ โดยทนายความนั้นมีสิทธิได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๔/๑ วรรคสาม โดยอนุโลม

ถ้าพนักงานสอบสวนต้องไปทำการสอบสวนในท้องที่อื่นนอกเขตของศาลซึ่งได้สั่งขังผู้ต้องหาไว้ พนักงานสอบสวนจะยื่นคำร้องขอให้โอนการขังไปยังศาลในท้องที่ที่จะต้องไปทำการสอบสวนนั้นก็ ได้ เมื่อศาลที่สั่งขังไว้เห็นเป็นการสมควรก็ให้ส่งโอนไป”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๘ คดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ เมื่อศาลประทับฟ้องและได้ตัวจำเลยมาศาลแล้ว หรือคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ เมื่อได้ยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว ศาลจะสั่งขังจำเลยไว้หรือปล่อยชั่วคราวก็ได้”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๐ เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกคุมขังในคดีอาญาหรือในกรณีอื่นใดโดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย บุคคลเหล่านี้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาขอให้ปล่อย คือ

- (๑) ผู้ถูกคุมขังเอง
- (๒) พนักงานอัยการ
- (๓) พนักงานสอบสวน
- (๔) ผู้บัญชาการเรือนจำหรือทัณฑสถาน
- (๕) สามเณร ภริยา หรือญาติของผู้นั้น หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขัง

เมื่อได้รับคำร้องดั่งนั้น ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยด่วน ถ้าศาลเห็นว่าคำร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งผู้คุมขังให้นำตัวผู้ถูกคุมขังมาศาลโดยพลัน และถ้าผู้คุมขังแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลไม่ได้ว่าการคุมขังเป็นการชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลสั่งปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังไปทันที”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๑ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๘๑/๑ มาบังคับในเรื่องกันโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๒ ห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาล เว้นแต่พนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน: หรือมีเสียงหรือพฤติกรรมอื่นใดอันแสดง ได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น

(๒) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน

(๓) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

(๔) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นเนื่องจากการนั้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

(๕) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา ๗๘

การใช้อำนาจตาม (๔) ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้ค้นส่งมอบสำเนาบันทึกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น รวมทั้งจัดทำบันทึกแสดงเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้ เป็นหนังสือให้ไว้แก่ผู้ครอบครองสถานที่ที่ถูกตรวจค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้ส่งมอบหนังสือดังกล่าวแก่บุคคลเช่นว่านั้นในทันทีที่กระทำได้ และรับรายงานเหตุผลและผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ การค้นในที่รโหฐานต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก มีข้อยกเว้นดังนี้

(๑) เมื่อลงมือค้นแต่ในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้

(๒) ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง หรือซึ่งมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้ค้นได้เป็นพิเศษ จะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้

(๓) การค้นเพื่อจับผู้ร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญจะทำในเวลากลางคืนก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตพิเศษจากศาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่ค้นโดยมีหมาย เจ้าพนักงานผู้มีชื่อในหมายค้นหรือผู้รักษาการแทน ซึ่งต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับสามหรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเท่านั้น มีอำนาจเป็นหัวหน้าไปจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้น”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๗ และมาตรา ๑๐๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๗ เมื่อได้รับคำร้องให้ปล่อยชั่วคราว ให้เจ้าพนักงานหรือศาลรีบสั่งอย่างรวดเร็ว และผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๘/๑ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ และมาตรา ๑๑๓/๑

คำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวโดยทันที มาตรา ๑๐๘ ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ

- (๑) ความหนักเบาแห่งข้อหา
- (๒) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงพอ
- (๓) พฤติการณ์ต่างๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร
- (๔) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงพอ
- (๕) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่
- (๖) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงพอหรือไม่
- (๗) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ ที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้

ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราว หรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราว หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อป้องกันภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวก็ได้”

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๘/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๐๘/๑ การสั่งไม่ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้อต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใด เหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี
- (๒) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน
- (๓) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น

(๔) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ

(๕) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล

คำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๐ ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกัน และจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้

ในคดีอย่างอื่นจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

การเรียกประกันหรือหลักประกันตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง จะเรียกจนเกินควรแก่กรณีมิได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๑๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ในสัญญาประกันจะกำหนดภาระหน้าที่หรือเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว หรือผู้ประกันต้องปฏิบัติเกินความจำเป็นแก่กรณีมิได้”

มาตรา ๓๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๓/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๑๓/๑ ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนโดยมีการวางเงินสดหรือหลักทรัพย์อื่นเป็นประกันไม่ว่าต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ และยังไม่ได้รับคืน หากผู้ต้องหาหรือจำเลยประสงค์จะขอปล่อยชั่วคราวต่อไป ผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องอาจยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณี โดยขอให้ถือเอาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นหลักประกันต่อไปก็ได้ เมื่อพนักงานอัยการหรือศาลเห็นสมควรแล้วอาจมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยถือว่าเงินสดหรือหลักทรัพย์ดังกล่าวนั้นเป็นหลักประกันในชั้นพนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณีก็ได้ ให้พนักงานอัยการหรือศาลนั้นแจ้งพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ให้ส่งหลักประกัน เช่นว่านั้นต่อพนักงานอัยการหรือศาลภายในระยะเวลาที่พนักงานอัยการหรือศาลเห็นสมควร

ในกรณีปล่อยชั่วคราว โดยมีบุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ หากบุคคลเช่นว่านั้นร้องขอ พนักงานอัยการหรือศาลอาจถือเอาบุคคลนั้นเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวต่อไปก็ได้ กรณีเช่นว่านี้ พนักงานอัยการหรือศาลจะแจ้งให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ส่งเอกสารเกี่ยวกับการประกันภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๕ โดยความปรากฏต่อมา หรือเนื่องจากกลฉ้อฉลหรือผิดพลาด ปรากฏว่าสัญญาประกันต่ำไปหรือหลักประกันไม่เพียงพอ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสม ให้เจ้าพนักงานหรือศาลมีอำนาจสั่งเปลี่ยนสัญญาประกันให้จำนวนเงินสูงขึ้น หรือเรียกหลักประกันเพิ่ม หรือให้ดีกว่าเดิม หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ภายหลังที่มีคำสั่งปล่อยชั่วคราวแล้ว หากพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป ให้เจ้าพนักงานหรือศาลมีอำนาจสั่งลดหลักประกันได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ศาลปล่อยชั่วคราวและคดีขึ้นไปสู่ศาลสูง ศาลสูงมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินตามสัญญาประกันหรือเงื่อนไขที่ศาลล่างกำหนดไว้ได้ตามที่เห็นสมควร”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๗ เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนี ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่พบการกระทำความผิดดังกล่าวมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ แต่ในกรณีที่บุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันเป็นผู้พบเห็นการกระทำความผิดดังกล่าว อาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้เอง แล้วส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด และให้เจ้าพนักงานนั้นรีบจัดส่งผู้ต้องหาหรือจำเลยไปยังเจ้าพนักงานหรือศาล โดยคิดค่าพาหนะจากบุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันนั้น”

มาตรา ๓๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๓๒

“เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดี ให้ศาลชั้นต้นที่พิจารณาคดีขาดคดีนั้นมียอำนาจออกหมายบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินของบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบตามสัญญาประกันได้เสมือนว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา และให้ถือว่าหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้ตามสัญญาประกันดังกล่าว”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๑ ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทุกชนิด เท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่ามโซ่ เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา”

มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๓ ตริ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๓ ตริ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนมีความจำเป็นต้องจัดให้เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยานชี้ตัวบุคคลใด ให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการชี้ตัวบุคคลในสถานที่ที่เหมาะสมและสามารถจะป้องกันมิให้บุคคลซึ่งจะถูกชี้ตัวนั้นเห็นตัวเด็ก การชี้ตัวบุคคลดังกล่าว ให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลซึ่งเด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วย และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๔ เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ

การแจ้งข้อหาตามวรรคหนึ่ง จะต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดตามข้อหา นั้น ผู้ต้องหา มีสิทธิได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม

พนักงานสอบสวนต้องให้ออกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้

เมื่อได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว ถ้าผู้ต้องหาไม่ใช่ผู้ถูกจับและยังไม่ได้มีการออกหมายจับ แต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ามีความผิดที่จะออกหมายจับผู้นั้นได้ตามมาตรา ๘๑ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอออกหมายจับโดยทันที แต่ถ้าขณะนั้นเป็นเวลาศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ ให้พนักงานสอบสวนสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลในโอกาสแรกที่ศาลเปิดทำการ กรณีเช่นว่านี้ให้นำมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาออกหมายจับโดยอนุโลม หากผู้ต้องหาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานสอบสวนดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจับผู้ต้องหานั้นได้ โดยถือว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่จะจับผู้ต้องหาได้โดยไม่มีหมายจับ และมีอำนาจปล่อยชั่วคราวหรือควบคุมตัวผู้ต้องหานั้นไว้”

มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๔ ทวิ และมาตรา ๑๓๔ ตริ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๔/๑ ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือในคดีที่ผู้ต้องหาอายุไม่เกินสิบแปดปี ในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหา ก่อนเริ่มถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีให้รัฐจัดหาทนายความให้

ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ก่อนเริ่มถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและผู้ต้องหาต้องการทนายความ ให้รัฐจัดหาทนายความให้

การจัดหาทนายความตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้ทนายความที่รัฐจัดหาให้ได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

เมื่อได้จัดหาทนายความให้แก่ผู้ต้องหาตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสามแล้ว ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน หากทนายความไม่อาจมาพบผู้ต้องหาได้ โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้พนักงานสอบสวนทราบหรือแจ้งแต่ไม่มาพบผู้ต้องหาภายในเวลาอันสมควร ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนผู้ต้องหาไปได้โดยไม่ต้องรอทนายความ แต่พนักงานสอบสวนต้องบันทึกเหตุนี้ไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

มาตรา ๑๓๔/๒ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓๓ ทวิ และมาตรา ๑๓๓ ตริ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การสอบสวนผู้ต้องหาอายุไม่เกินสิบแปดปี”

มาตรา ๓๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓๔/๓ และมาตรา ๑๓๔/๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๓๔/๓ ผู้ต้องหาที่มีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้

มาตรา ๑๓๔/๔ ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบก่อนว่า
(๑) ผู้ต้องหาจะมีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้น อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

(๒) ผู้ต้องหาจะมีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใดก็ได้แก่คำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การเลยก็ให้บันทึกไว้ ถ้อยคำใดๆ ที่ผู้ต้องหาให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนก่อนมีการแจ้งสิทธิตามวรรคหนึ่ง หรือก่อนที่จะดำเนินการตามมาตรา ๑๓๔/๑ มาตรา ๑๓๔/๒ และมาตรา ๑๓๔/๓ จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้นั้นไม่ได้”

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๕ ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใดๆ ซึ่งเป็นกรให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับ หรือกระทำโดยมิชอบประการใดๆ เพื่อจูงใจให้เขาให้การอย่างใดๆ ในเรื่องที่ต้องหา”

มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๓๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“เพื่อประโยชน์ในการติดตามพยานให้ไปตามกำหนดนัดของศาล ให้พนักงานสอบสวนบันทึกรายชื่อของพยานบุคคลทั้งหมดพร้อมที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์หรือช่องทางอื่นที่ใช้ในการติดต่อพยานเหล่านั้นเก็บไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน”

มาตรา ๔๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๔๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีส่วนได้เสีย มีสิทธิร้องขอต่อพนักงานอัยการเพื่อขอทราบสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการในการสั่งคดี ทั้งนี้ ภายในกำหนดอายุความฟ้องร้อง”

มาตรา ๔๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗๓ ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือในคดีที่จำเลยมีอายุไม่เกินสิบแปดปี ในวันที่ถูกฟ้องต่อศาล ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ศาลตั้งทนายความให้

ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและจำเลยต้องการทนายความ ก็ให้ศาลตั้งทนายความให้

ให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งตามมาตรา นี้ โดยคำนึงถึงสภาพแห่งคดีและสถานะทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๔๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗๓/๑ และมาตรา ๑๗๓/๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๗๓/๑ เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ค่อเนื่อง และเป็นธรรมในคดีที่จำเลยไม่ให้การหรือให้การปฏิเสธ เมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอหรือศาลเห็นสมควรศาลอาจกำหนดให้มีวันตรวจพยานหลักฐานก่อนกำหนดวันนัดสืบพยานก็ได้ โดยแจ้งให้คู่ความทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน

ก่อนวันตรวจพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ให้คู่ความยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาลพร้อมสำเนาในจำนวนที่เพียงพอ เพื่อให้คู่ความฝ่ายอื่นรับไปจากเจ้าพนักงานศาลและถ้าคู่ความฝ่ายใดมีความจำเป็นจะยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติม ให้ยื่นต่อศาลก่อนการตรวจพยานหลักฐานเสร็จสิ้น

การยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคสองจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาล เมื่อผู้ร้องขอแสดงเหตุอันสมควรว่าไม่สามารถทราบถึงพยานหลักฐานนั้นหรือเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม หรือเพื่อให้โอกาสแก่จำเลยในการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่

ถ้าพยานเอกสารหรือพยานวัตถุใดอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก ให้คู่ความที่ประสงค์จะอ้างอิงขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุดังกล่าวมาจากผู้ครอบครองโดยยื่นคำขอต่อศาลพร้อมกับการยื่นบัญชีระบุพยาน เพื่อให้ได้พยานเอกสารหรือพยานวัตถุนั้นมาก่อนวันตรวจพยานหลักฐานหรือวันที่ศาลกำหนด

มาตรา ๑๗๓/๒ ในวันตรวจพยานหลักฐาน ให้คู่ความส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุที่ยังอยู่ในความครอบครองของตนต่อศาลเพื่อให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตรวจสอบ เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นอันเนื่องจากระยะเวลาและความจำเป็นแห่งพยานหลักฐานนั้นเอง หรือพยานหลักฐานนั้นเป็นบันทึกคำให้การของพยาน หลังจากนั้นก็ให้คู่ความแต่ละฝ่ายแถลงแนวทางการเสนอพยานหลักฐานต่อศาล และให้ศาล

สอบถามคู่ความถึงความเกี่ยวข้องกับประเด็นและความจำเป็นที่ต้องสืบพยานหลักฐานที่อ้างอิงตลอดจนการยอมรับพยานหลักฐานของอีกฝ่ายหนึ่ง เสร็จแล้วให้ศาลกำหนดวันสืบพยาน และแจ้งให้คู่ความทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ในกรณีที่โจทก์ไม่มาศาลในวันตรวจพยานหลักฐานให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม เมื่อศาลเห็นสมควรหรือคู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดร้องขอ ศาลจะมีคำสั่งให้สืบพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับประเด็นสำคัญในคดีไว้ล่วงหน้าก่อนถึงกำหนดวันนัดสืบพยานก็ได้”

มาตรา ๔๖ ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมที่กำหนดเกี่ยวกับการให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งตามมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้นำระเบียบซึ่งกำหนดเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามาใช้บังคับ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการออกระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๔๗ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกจับผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญาไว้หลายประการ อาทิเช่น การจับกุมหรือคุมขังบุคคลและการค้นในที่สาธารณะจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุจำเป็นอื่นๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติและผู้ต้องหาและจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม รวมทั้งมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหาทนายความให้ สมควรที่จะได้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติ
ในการจัดหาทนายความให้กับผู้ต้องหาซึ่งมีอายุไม่เกินสิบแปดปีในชั้นสอบสวน

พ.ศ. ๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ และมาตรา ๓๓๔ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคดีที่ผู้ต้องหา มีอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาก่อนเริ่มถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มี ให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้ โดยแจ้งไปยังนายกสภาทนายความสำหรับในกรุงเทพมหานคร หรือประธานทนายความจังหวัดสำหรับในจังหวัดอื่น เพื่อจัดทนายความให้ผู้ต้องหาโดยเร็ว

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือ กำหนดวัน เวลา สถานที่ที่จะถามคำให้การผู้ต้องหา เว้นแต่ในกรณีเร่งด่วนจะแจ้งทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นก็ได้ ในกรณีนี้ให้พนักงานสอบสวนบันทึกการแจ้งไว้และมีหนังสือแจ้งการบันทึกนั้นต่อนายกสภาทนายความหรือประธานทนายความจังหวัดแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒ ผู้ต้องหาอาจคัดค้านทนายความที่จัดหาตามข้อ ๑ นั้นได้ เมื่อมีเหตุผลอันสมควร

ในกรณีที่มีการคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ต้องหาแจ้งพนักงานสอบสวน เพื่อให้พนักงานสอบสวน
บันทึกไว้และแจ้งตามวิธีการในข้อ ๑ วรรคสอง ต่อไปยังนายกสภาทนายความหรือประธานทนายความ
จังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อเปลี่ยนทนายความให้แก่ผู้ต้องหาตามความเหมาะสม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

พงศ์เทพ เทพกาญจนา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ร้อยตำรวจเอก ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๓๔ ทวิ แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
ฉบับที่ ๒๐1 พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ ลคดีที่ผู้ต้องหาไม่เกินสิบแปดปีในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหา
ก่อนเริ่มการสืบหาการไต่พนักงานสอบสวนตามผู้ต้องหาว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มี ให้รัฐจัดหาทนายความให้
โดยในการจัดหาทนายความ ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ระเบียบกระทรวงยุติธรรม
ว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแทนนายความที่รัฐจัดหาให้ในชั้นสอบสวน
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ทวิ
พ.ศ. 2543

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแทนนายความที่รัฐจัดหาให้ในชั้นสอบสวน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 134 ทวิ วรรคสองแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2542 กระทรวงยุติธรรม โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัล และค่าใช้จ่ายแทนนายความที่รัฐจัดหาให้ในชั้นสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ทวิ พ.ศ. 2543”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2542 มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป

ข้อ 3. เงินรางวัลแทนนายความที่รัฐจัดหาให้ผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ทวิ ให้เบิกจ่ายในอัตราครั้งละ 500 บาท เมื่อเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละครั้ง โดยพนักงานสอบสวนรับรองการปฏิบัติงาน และให้เบิกจ่ายไม่เกินคนละ 1 ครั้งต่อวัน

ข้อ 4. ค่าใช้จ่ายแทนนายความที่รัฐจัดหาให้ผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ทวิ ในกรณีที่มีการสอบสวนนอกเขตอำเภออันเป็นที่ตั้งที่ทำการของพนักงานสอบสวนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ให้เบิกจ่ายในแต่ละครั้งที่ปฏิบัติหน้าที่ โดยเทียบตำแหน่งนายความที่รัฐจัดหาให้ผู้ต้องหากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนเพื่อสิทธิในการเบิกจ่าย ดังนี้

- (1) ผู้ที่เป็นนายความแล้วยังไม่ถึง 5 ปี เทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ระดับ 5
- (2) ผู้ที่เป็นนายความมาแล้วตั้งแต่ 5 ปี แต่ไม่ถึง 10 ปี เทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ระดับ 6

- (3) ผู้ที่เป็นทนายความมาแล้วตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15 ปี เทียบเท่ากับ
ตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ระดับ 8
- (4) ผู้ที่เป็นทนายความมาแล้วตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป เทียบเท่ากับตำแหน่ง
ข้าราชการพลเรือนระดับ 9

ข้อ 5. ให้สภาทนายความส่งจ่ายเงินรางวัลตามข้อ 3 และค่าใช้จ่ายตามข้อ 4 แก่
ทนายความที่รัฐจัดหาให้ผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา 134 ทวิ โดยให้เบิกจ่ายเงินงบประมาณที่รัฐอุดหนุนให้สภาทนายความผ่านกระทรวง
ยุติธรรม

ข้อ 6. ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2543

(นายสุทัศน์ เงินหมื่น)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ร่าง)

ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้
ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พ.ศ. 254๘ ๗

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่าย
แก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา

อาศัยอำนาจตามความใน.....คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม
โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วย
การจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 254๘"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 3 อัตราเงินรางวัลทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้เป็นไปตามตารางและอัตราขั้นต่ำสูงสุดท้ายระเบียบนี้

ข้อ 4 ให้ศาลชั้นต้นเป็นผู้กำหนดเงินรางวัลให้ทนายความ โดยพิจารณาตาม
ความยากง่ายของลักษณะคดี กับเทียบดูเวลาและงานที่ทนายความต้องปฏิบัติในการ
ว่าคดีเรื่องนั้น ๆ แล้วกำหนดให้ตามที่เห็นสมควรว่าจะให้อัตราขั้นต่ำ หรือขั้นสูง หรือระหว่าง
ขั้นต่ำขั้นสูง และจ่ายให้เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว แต่ถ้าในคดีดังกล่าว ศาลชั้นต้นกำหนด
ให้มีการนัดพร้อมเพื่อตรวจพยานหลักฐานก่อนสืบพยาน ให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินรางวัล
บางส่วนให้แก่ทนายความได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินร้อยละสิบห้าของอัตราขั้นต่ำ
ที่กำหนดไว้สำหรับคดีนั้น หรือในกรณีของทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาในชั้นก่อนฟ้องคดี
ต่อศาล ให้จ่ายเมื่อทนายความนั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งเสร็จสิ้นแล้ว

ในกรณีที่มีการดำเนินคดีในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา หากเงินรางวัลที่ศาลกำหนด
ให้ทนายความไปแล้วมีจำนวนยังไม่ถึงอัตราขั้นสูงที่กำหนดไว้สำหรับคดีเรื่องนั้น ให้ศาลชั้นต้น
มีอำนาจกำหนดเงินรางวัลเพิ่มเติมสำหรับการดำเนินคดีในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาให้ทนายความนั้น
ได้ตามที่เห็นสมควร และจ่ายให้เมื่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกามีคำพิพากษาแล้ว แต่ทั้งนี้
เงินรางวัลทั้งหมดที่ทนายความจะได้รับต้องมีจำนวนไม่เกินอัตราขั้นสูงที่กำหนดไว้สำหรับ
ประเภทคดีนั้น

ข้อ 5 ในคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพหรือเสร็จไปโดยศาลชั้นต้นไม่ได้พิพากษา เช่น คดีที่โจทก์ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือจำเลยตาย เป็นต้น ให้ลดอัตราเงินรางวัลตามความลงกึ่งหนึ่งของอัตราธรรมดา

ข้อ 6 ค่าใช้จ่ายทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในกรณีที่มีการส่งประเด็นไปสืบที่ศาลอื่น ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเทียบตำแหน่งทนายความที่ศาลตั้งให้แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนเพื่อสิทธิในการเบิกจ่าย ดังนี้

1. ผู้ที่เป็นทนายความมาแล้วยังไม่ถึง 5 ปี เทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ระดับ 5
2. ผู้ที่เป็นทนายความมาแล้วตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี เทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ระดับ 6
3. ผู้ที่เป็นทนายความมาแล้วตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15 ปี เทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ระดับ 8
4. ผู้ที่เป็นทนายความมาแล้วตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป เทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ระดับ 9

ข้อ 7 ทนายความมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายตามข้อ 6 เมื่อได้ปฏิบัติงานในคดีนั้น ๆ แล้วเสร็จในแต่ละครั้ง และให้ศาลเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติในการเบิกจ่าย

ข้อ 8 ระเบียบนี้ไม่ใช้บังคับแก่คดีอาญาที่ศาลตั้งทนายความให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งถึงที่สุดก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ และให้ใช้ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่คดีนั้นถึงที่สุดบังคับแก่คดีดังกล่าว

ข้อ 9 ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

ประกาศ ณ วันที่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(รำ)

อัตราเงินรางวัลที่ศาลตั้งให้แก่ทนายความที่ศาลตั้งแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลย
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ...

อัตราเงินรางวัล	ประเภทที่ 1		ประเภทที่ 2		ประเภทที่ 3	
	เดิม	ใหม่	เดิม	ใหม่	เดิม	ใหม่
ตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรระหว่างอัตราขั้นต่ำและขั้นสูงสุดที่ระบุไว้ในตารางนี้	คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต		คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป แต่ไม่ถึงประหารชีวิต		คดีอื่นนอกจากคดีในประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 หรือกรณีของทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาในชั้นก่อนฟ้องคดีต่อศาล	
อัตราขั้นต่ำเรื่องละ	4,000	20,000	3,000	10,000 - 15,000	2,000	8,000 - 10,000
อัตราขั้นสูงเรื่องละ	10,000	100,000	8,000	50,000	6,000	30,000 - 40,000

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ร่าง)

ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม
ว่าด้วยค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชนที่เป็นจำเลย
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาล
แต่งตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชนที่เป็นจำเลย

อาศัยอำนาจตามความใน.....คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม
โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วย
ค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชนที่เป็นจำเลย พ.ศ.”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 อัตราค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชน
ที่เป็นจำเลยให้เป็นไปตามตารางและอัตราขั้นต่ำสูงท้ายระเบียบนี้

ข้อ 4 ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้กำหนดเงินรางวัลให้ที่ปรึกษากฎหมาย
โดยพิจารณาตามความยากง่ายของลักษณะคดี กับเทียบดูเวลาและงานที่ที่ปรึกษากฎหมาย
ต้องปฏิบัติในการว่าคดีเรื่องนั้น ๆ แล้วกำหนดให้ตามที่เห็นสมควรว่าจะให้ในอัตราขั้นต่ำ
หรือขั้นสูง หรือระหว่างขั้นต่ำขั้นสูง และจ่ายให้เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวมีคำพิพากษาแล้ว
แต่ถ้าในคดีดังกล่าว ศาลเยาวชนและครอบครัวกำหนดให้มีการนัดพร้อมเพื่อตรวจ
พยานหลักฐานก่อนสืบพยาน ให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินรางวัลบางส่วนให้แก่ที่ปรึกษากฎหมาย
ได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินร้อยละสิบห้าของอัตราขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับคดีนั้น
หรือในกรณีของที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชนในชั้นก่อนฟ้องคดีต่อศาล
ให้จ่ายเมื่อที่ปรึกษานั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งเสร็จสิ้นแล้ว

ในกรณีที่มีการดำเนินคดีในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา หากเงินรางวัลที่ศาล
กำหนดให้ที่ปรึกษากฎหมายไปแล้วมีจำนวนยังไม่ถึงอัตราขั้นสูงที่กำหนดไว้สำหรับคดีเรื่องนั้น
ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจกำหนดเงินรางวัลเพิ่มเติมสำหรับการดำเนินคดีใน
ชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาให้ที่ปรึกษากฎหมายนั้นได้ตามที่เห็นสมควร และจ่ายให้เมื่อศาลอุทธรณ์
หรือศาลฎีกามีคำพิพากษาแล้ว แต่ทั้งนี้เงินรางวัลทั้งหมดที่ทนายความจะได้รับต้องมีจำนวน
ไม่เกินอัตราขั้นสูงที่กำหนดไว้สำหรับประเภทคดีนั้น

ข้อ 5 ในคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพหรือเสร็จไปโดยศาลเยาวชนและครอบครัว ไม่ได้พิพากษา เช่น คดีที่โจทก์ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือ จำเลยตาย เป็นต้น ให้ลดค่าปรับการลงกึ่งหนึ่งของอัตราธรรมดาหรือตามที่เห็นสมควร

ข้อ 6 ระเบียบนี้ไม่ใช้บังคับแก่คดีอาญาที่ศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็ก หรือเยาวชนที่เป็นจำเลย ซึ่งถึงที่สุดก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับและให้ใช้ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่คดีนั้นถึงที่สุดบังคับแก่คดีดังกล่าว

ข้อ 7 ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ร่าง)

อัตราค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งแก่เด็กและเยาวชนที่เป็นจำเลย
ตามระเบียบว่าด้วยค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งให้แก่เด็กและจำเลยที่เป็นจำเลย พ.ศ..

อัตราค่าป่วยการ	ประเภทที่ 1		ประเภทที่ 2		ประเภทที่ 3		ประเภทที่ 4	
	เดิม	ใหม่	เดิม	ใหม่	เดิม	ใหม่	เดิม	ใหม่
ตามจำนวนที่ศาล เห็นสมควร ระหว่างอัตราขั้นต่ำ และขั้นสูงดังที่ ระบุไว้ในตาราง	คดีที่มีอัตราโทษ ประหารชีวิต		คดีที่มีอัตราโทษ จำคุกอย่างสูง ตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ไปแต่ไม่ถึง ประหารชีวิต		คดีที่มีอัตราโทษ จำคุกอย่างสูง ตั้งแต่สามปีขึ้นไป ไปแต่ไม่ถึงสิบปี		คดีที่มีอัตราโทษ นอกเหนือจากคดี ประเภทที่ 1 หรือ ประเภทที่ 2 หรือ ประเภทที่ 3 หรือ กรณีที่ปรึกษา กฎหมายที่ศาลตั้ง ให้ผู้ต้องหาใน ชั้นก่อนฟ้องคดี	
อัตราขั้นต่ำ	800	5,000	600	4,000	400	3,000	300	2,000
อัตราขั้นสูง	4,000	40,000	3,000	30,000	2,000	20,000	1,000	10,000

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ร่าง)

ข้อบังคับสภาพทนายความ

ว่าด้วย

การขึ้นทะเบียนเป็นทนายความศาลขอแรงและที่ปรึกษากฎหมายในศาลเยาวชน
และครอบครัว และการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความและที่ปรึกษากฎหมาย

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๓) ประกอบมาตรา ๑ และ มาตรา ๑๕ และ
ด้วยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษแห่งสภาพทนายความมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติทนาย
ความ พ.ศ. ๒๕๒๘ คณะกรรมการสภาพทนายความได้ออกข้อบังคับว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเป็น
ทนายความศาลขอแรงและที่ปรึกษากฎหมายในศาลเยาวชนและครอบครัว และการจ่ายเงินรางวัล
และค่าใช้จ่ายแก่ทนายความและที่ปรึกษากฎหมาย ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเป็นทนายความศาลขอ
แรงและที่ปรึกษากฎหมายในศาลเยาวชนและครอบครัว และการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่
ทนายความและที่ปรึกษากฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ในข้อบังคับนี้

“ทนายความศาลขอแรง” หมายถึง ทนายความที่สภาพทนายความแต่งตั้งให้ทำหน้าที่
ที่เป็นทนายความให้แก่จำเลยในคดีอาญาตามที่ได้รับแจ้งจากศาล

“ที่ปรึกษากฎหมาย” หมายถึง ทนายความที่สภาพทนายความแต่งตั้งให้ทำหน้าที่
เป็นที่ปรึกษากฎหมายในศาลเยาวชนและครอบครัวตามที่ได้รับแจ้งจากศาลเยาวชนและครอบครัว

“นายทะเบียน” หมายถึง นายทะเบียนทนายความศาลขอแรงและที่ปรึกษา
กฎหมายในศาลเยาวชนและครอบครัว

“สมุดทะเบียน” หมายถึง สมุดทะเบียนนายความศาลขอแรงและที่ปรึกษา
กฎหมายในศาลเยาวชนและครอบครัว

ข้อ ๓ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

บรรดาคดีที่นายความศาลขอแรงและที่ปรึกษากฎหมายได้รับบริการแต่งตั้งให้ทำ
หน้าที่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับให้ยังคงทำหน้าที่ต่อไปได้ และหากได้ทำหน้าที่จนมีสิทธิ
เบิกจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามข้อบังคับนี้แล้ว หากสิทธิดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังการประกาศ
ใช้ข้อบังคับนี้ ให้สิทธิการเบิกจ่ายเงินของนายความศาลขอแรงและที่ปรึกษากฎหมายดังกล่าวอยู่
ภายใต้ข้อบังคับนี้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการใดๆที่ได้ทำไปแล้วก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๔ ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายมีอำนาจออกระเบียบ
กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติหน้าที่ของนายความศาลขอแรงและที่ปรึกษากฎหมายให้เป็นไปโดย
ถูกต้องตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๕ นายความผู้ทำหน้าที่เป็นนายความศาลขอแรงหรือที่ปรึกษากฎหมายซึ่ง
จะมีสิทธิได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามข้อบังคับต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดัง
ต่อไปนี้

(๑) กรณีที่นายความผู้ทำหน้าที่เป็นนายความศาลขอแรงในคดีที่มีโทษประหาร
ชีวิตต้องเป็นนายความมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี และเคยว่าความในคดีอาญามาแล้วไม่น้อยกว่า
..... คดี

(๒) กรณีที่นายความผู้ทำหน้าที่เป็นนายความศาลขอแรงหรือที่ปรึกษากฎหมาย
ในศาลเยาวชนและครอบครัวในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไปแต่ไม่ถึงประหาร
ชีวิตต้องเป็นนายความมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๕ ปี และเคยว่าความในคดีอาญามาแล้วไม่น้อยกว่า.... คดี

(๓) กรณีที่นายความผู้ทำหน้าที่เป็นนายความศาลขอแรงในคดีอื่นนอกเหนือจากคดีตาม (๑) และ (๒) ต้องเป็นนายความมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๒ ปี หรือเคยว่าความในคดีอาญามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ คดี เว้นแต่กรณีทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษากฎหมายในศาลเยาวชนและครอบครัว

(๔) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดมรรยาทนายความ หรือถูกลงชื่อออกจากทะเบียนนายความตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘

(๕) ไม่เคยถูกจำหน่ายชื่อออกจากทะเบียนนายความตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๔๓ ประกอบกับมาตรา ๓๕ (๔) (๕) และ (๖)

ข้อ ๖ นายความผู้ประสงค์จะทำหน้าที่เป็นนายความศาลขอแรงหรือที่ปรึกษากฎหมายต้องแสดงเจตนาขอทำหน้าที่เป็นนายความศาลขอแรงหรือที่ปรึกษากฎหมายต่อสภาทนายความหรือสำนักงานสภาทนายความจังหวัดตามที่ตั้งสำนักงานที่จตทะเบียนไว้คือสภาทนายความ และจะมีสิทธิได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เฉพาะในเขตอำนาจศาลตามที่ได้ขอขึ้นทะเบียนไว้เท่านั้น

ข้อ ๗ เมื่อสภาทนายความหรือสำนักงานสภาทนายความจังหวัดได้รับการแสดงเจตนาตามข้อ ๖ แล้วให้ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของนายความผู้แสดงเจตนาเข้าเป็นนายความศาลขอแรงหรือที่ปรึกษากฎหมายดังกล่าว หากมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๕ ให้ขึ้นทะเบียนนายความผู้นั้นในสมุดทะเบียน

การขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนจัดแยกประเภทของคดีตามที่ระบุไว้ตามข้อ ๕ (๑)-(๓) โดยให้นายทะเบียนออกหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนและระบุลำดับการขึ้นทะเบียนให้แก่ทนายความผู้แสดงเจตนาด้วย

ข้อ ๘ ให้นายทะเบียนทนายความเป็นนายทะเบียนตามข้อบังคับนี้

ให้ประธานทนายความจังหวัดเป็นผู้ช่วยนายทะเบียนทนายความศาลขอแรงและที่ปรึกษากฎหมายในจังหวัดของตน

ข้อ ๘ ประธานทนายความจังหวัดต้องจัดส่งสำเนาสมุดทะเบียนในจังหวัดของตน
คือนายทะเบียนเดือนละครั้ง

ข้อ ๑๐ ทนายความมีสิทธิขอตรวจดูสมุดทะเบียนในวันเวลาทำการได้โดยไม่เสีย
ค่าธรรมเนียมใดๆ

ทนายความผู้ใดเห็นว่าสมุดทะเบียนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงอาจยื่นคำโต้แย้ง
ต่อประธานกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

คำวินิจฉัยของประธานกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายถือเป็นที่สุด

ข้อ ๑๑ ให้นายทะเบียนจัดทนายความที่ขึ้นทะเบียนไว้ในสมุดทะเบียนเข้าว่าคดี
ตามลำดับการแสดงเจตนา ก่อนหลัง

นายทะเบียนต้องแจ้งให้ทนายความที่ได้รับการจัดให้เข้าว่าคดีตามวรรคหนึ่งทราบ
เป็นหนังสือ โดยต้องแจ้งให้ทนายความดังกล่าวทราบด้วยว่าต้องแสดงเจตนาขอรับภายในสิบห้า
วัน มิฉะนั้นจะถือว่าทนายความผู้นั้นขอลอนคนจากการเข้าว่าคดี โดยหนังสือแจ้งดังกล่าวอาจส่ง
ทางไปรษณีย์ตอบรับตามภูมิลำเนาที่ทนายความนั้น ได้แจ้งไว้ หรือ โดยเจ้าหน้าที่สภาทนายความ

หากนายทะเบียนไม่ได้รับการแสดงเจตนาขอรับภายในกำหนดเวลาตามวรรค
สอง ให้นายทะเบียนจัดทนายความในลำดับถัดไปเข้าว่าคดี โดยให้ดำเนินการตามวรรคก่อนไปจน
กว่าจะจัดทนายความเข้าว่าคดีได้

ในกรณีที่มีการร้องเรียนเรื่องความรู้ความสามารถหรือความไม่เหมาะสมใน
ประการอื่นของทนายความศาลขอแรงหรือที่ปรึกษากฎหมายใด ให้นายทะเบียนใช้ดุลพินิจเปลี่ยน
ตัวทนายความได้โดยดำเนินการตามลำดับในวรรคก่อนๆ แต่ในการพิจารณาเปลี่ยนตัวนั้นให้นาย
ทะเบียนพิจารณาและดำเนินการ โดยเคร่งครัดและเฉพาะในกรณีจำเป็นและสมควรเท่านั้น ทั้งนี้ให้
แจ้งให้ศาลทราบถึงการเปลี่ยนตัวทนายความโดยเร็ว

ข้อ ๑๒ ทนายความที่ได้ขึ้นทะเบียนขอทำหน้าที่เป็นทนายความศาลขอแรงหรือที่
 ปรีกษากฎหมายตามข้อ ๖ หากประสงค์จะถอนตนให้แสดงเจตนาขอถอนตนกับนายทะเบียนหรือผู้
 ช่วยนายทะเบียนซึ่งคนได้ขึ้นทะเบียนไว้

เมื่อนายทะเบียนอนุมัติการถอนตนตามวรรคหนึ่งแล้วให้นายทะเบียนหรือผู้ช่วย
 นายทะเบียนแต่งตั้งทนายความในลำดับถัดไปเข้าทำหน้าที่แทนทันทีและแจ้งให้ศาลทราบโดยเร็ว

ทนายความผู้ถอนตนตามวรรคหนึ่ง ต้องว่าคดีศาลขอแรงที่ยังอยู่ในความรับผิดชอบ
 ของตนจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนตนจากการเป็นทนาย
 ความในคดีดังกล่าว

ข้อ ๑๓ ทนายความศาลขอแรงและที่ปรีกษากฎหมายจะต้องอุทิศตนอย่างเต็มที่ใน
 การทำหน้าที่เป็นทนายความศาลขอแรงหรือที่ปรีกษากฎหมาย และต้องไม่เรียกรับเงินหรือค่าตอบแทน
 ใดๆจากจำเลย รวมทั้งต้องประพฤติตนตามระเบียบหรือคำสั่งของสภาทนายความอย่างเคร่ง
 ครัด

ข้อ ๑๔ ทนายความศาลขอแรงและที่ปรีกษากฎหมายมีสิทธิได้รับรางวัลและค่าใช้
 จ่ายตามระเบียบที่ศาลยุติธรรมหรือสภาทนายความกำหนด ทั้งนี้เว้นแต่ปรากฏว่าการปฏิบัติหน้าที่
 ของทนายความศาลขอแรงหรือที่ปรีกษากฎหมายมิได้เป็นไปตามข้อบังคับนี้หรือระเบียบที่ออกตาม
 ข้อบังคับนี้ หรือฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการช่วยเหลือประชา
 ชนทางกฎหมาย หรือของสภาทนายความ

ประกาศ ณ วันที่

(นายฉก กอแสงเรือง)

นายกสภาทนายความ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวเลิศลักษณ์ ลาภหลาย เกิดวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2520 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิตจากคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2541 ได้รับประกาศนียบัตรหลักสูตรวิชาว่าความจากสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภานายความรุ่นที่ 16 พ.ศ.2542 เข้ารับการศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิตที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2544 ปัจจุบัน ทำงานอยู่ที่ฝ่ายกฎหมาย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ตำแหน่ง ทนายความ 8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย